

2026

ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

ВИПУСК № 211

 ОТГ ВСЕУКРАЇНСЬКА
АСОЦІАЦІЯ

Дайджест актуальних новин щодо
діяльності органів місцевого
самоврядування в умовах воєнного стану

МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ ТА ФІНАНСИ

Зміни до Державного бюджету на 2026 рік

Уряд підготував зміни до Закону України "Про Державний бюджет України на 2026 рік" для посилення сектору безпеки і оборони.

Таке рішення стало можливим завдяки погодженню позики Європейського Союзу обсягом 90 млрд євро на 2026–2027 роки. У 2026 році Україна очікує 45 млрд євро підтримки, з яких 31,8 млрд євро спрямують на оборону та безпеку держави, а 13,2 млрд євро — на покриття дефіциту бюджету.

Загалом доходи державного бюджету мають зрости на понад 2,2 трлн грн, передусім завдяки міжнародній підтримці та додатковим надходженням у межах виконання Плану України.

Додаткові 1,56 трлн грн для сектору безпеки і оборони.

З них:

- 174,3 млрд грн — на грошове забезпечення військовослужбовців;
- 1,37 трлн грн — на розвиток озброєння та військової техніки;
- 14,6 млрд грн — резерв для сектору безпеки і оборони.

Окремо передбачаємо додаткові ресурси для розвитку українського ОПК, модернізації техніки та нарощування виробництва власної зброї.

Також передбачено 40 млрд грн на реалізацію Комплексних планів стійкості регіонів та громад. Це ресурси на підготовку до осінньо-зимового періоду, захист енергетики та забезпечення стабільної роботи критичної інфраструктури.

Ще 40 млрд грн додатково до резервного фонду — для оперативного реагування на виклики воєнного часу.

[Докладніше за посиланням](#)

МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ ТА ФІНАНСИ

Спрощено закупівлі для захисту критичної інфраструктури

З 7 квітня 2026 р. набрала чинності [постанова Кабінету Міністрів України від 6 квітня 2026 року № 445](#) «Про внесення змін до пункту 13 особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування».

Зокрема, до 15 жовтня 2026 року в межах експериментального проекту (постанова КМУ від 7 лютого 2025 р. № 142) продовжено можливість укласти прямі договори для реалізації проєктів із будівництва та ремонту об'єктів критичної інфраструктури, захисту енергетичних об'єктів, монтажу резервного живлення, реалізації планів стійкості регіонів.

Також за прямими договорами дозволено закуповувати енергетичне обладнання, зокрема генератори, когенераційні установки й трансформатори, теплові насоси, блочно-модульні котельні, замовляти роботи та послуги з їх встановлення і фізичного захисту.

[Докладніше за посиланням](#)

МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ ТА ФІНАНСИ

Житлові ваучери

Мінрозвитку надає роз'яснення як ВПО та УБД можуть отримати житловий ваучер на суму 2 млн грн на придбання власного житла.

У межах програми «Відновлення — компоненту «Житло для ВПО з ТОТ» — внутрішньо переміщені особи, які виїхали з ТОТ і мають статус учасника бойових дій або особи з інвалідністю внаслідок війни, можуть отримати житловий ваучер на суму 2 млн грн на придбання власного житла.

Станом на 3 травня підтвердження фінансування отримали 3 296 заявників. У застосунку Дія в їхніх житлових ваучерах з'явився статус «зверніться до нотаріуса».

Це означає, що вони можуть переходити до наступного етапу — придбання житла. На укладення договору відведено 60 днів.

Наразі житловий ваучер дає можливість: придбати житло на первинному або вторинному ринку інвестувати у будівництво житла.

Кошти перераховує Укрпошта як виконавець програми через Ощадбанк безпосередньо продавцю нерухомості.

Банк отримувача коштів (продавця майна) проводить первинний фінансовий моніторинг. У разі сумнівів у законності операції платіж може бути призупинений — у такому випадку продавцю варто звернутись до банку, у якому відкрито рахунок, для уточнення деталей.

Програма охоплює:

- квартири
- будинки та земельні ділянки, на яких розташовано об'єкт
- інші житлові приміщення
- частку в праві власності на об'єкти житлової нерухомості

Обов'язкова умова — об'єкт має бути розташований на підконтрольній Україні території (крім територій активних бойових дій та територій активних бойових дій, на яких функціонують державні електронні інформаційні ресурси).

[Докладніше за посиланням](#)

МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ ТА ФІНАНСИ

Внесені зміни до Порядку казначейського обслуговування

Міністерство фінансів України внесло зміни до Порядку казначейського обслуговування державного бюджету за витратами.

Йдеться про наказ Мінфіну від 24 квітня 2026 року № 219, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 01 травня 2026 року за № 601/45995, а також наказ Мінфіну від 05 травня 2026 року № 242, зареєстрований у Мін'юсти 06 травня 2026 року за № 621/46015.

Зміни стосуються, зокрема, порядку відкриття асигнувань, оформлення та підписання окремих документів, формування виписок в електронній формі засобами системи Казначейства, а також оновлення додатків до Порядку. Частина положень наказу № 219 набирає чинності з дня офіційного опублікування, окремі норми — через три місяці з дня офіційного опублікування.

Прийняті зміни мають враховувати розпорядники та одержувачі бюджетних коштів під час здійснення операцій з державним бюджетом за витратами.

[Докладніше за посиланням](#)

Внесені зміни до Порядку обміну електронними документами між Мінфіном та учасниками бюджетного процесу на місцевому рівні

Затверджено наказ Мінфіну від 04.05.2026 № 239.

Відповідно до статті 111 Бюджетного кодексу України, Положення про Міністерство фінансів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 375, з метою удосконалення обміну електронними документами між Міністерством фінансів України та учасниками бюджетного процесу на місцевому рівні внесено зміни до Порядку обміну електронними документами між Міністерством фінансів України та учасниками бюджетного процесу на місцевому рівні, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 30 серпня 2021 року № 488, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 25 жовтня 2021 року за № 1372/36994.

[Докладніше за посиланням](#)

[Докладніше за посиланням](#)

МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ ТА ФІНАНСИ

Розпочато розгляд заявок громад на фінансування об'єктів у межах субвенції на формування фондів тимчасового проживання, а також придбання житла в сільській місцевості

У державному бюджеті передбачено 1,5 млрд грн відповідної субвенції. З цієї суми 1 млрд грн спрямують на проведення ремонтних робіт для облаштування тимчасового житла або підтриманого проживання, ще 500 млн грн — на придбання житла в сільській місцевості для ВПО.

Реалізація заходів здійснюється відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 6 березня 2026 року №301, яка визначає порядок та умови надання субвенції.

Цьогоріч кошти розподілятимуться між обласними бюджетами за таким принципом:

- * 70% — пропорційно кількості внутрішньо переміщених осіб у регіоні;
- * 30% — пропорційно кількості місць тимчасового або підтриманого проживання для ВПО.

За рахунок субвенції також можна буде придбати будівельні матеріали та модульні будинки для створення модульних містечок у прифронтових областях. Важливо, що 20% переобладнаних або відремонтованих приміщень мають відповідати вимогам доступності для людей з інвалідністю та маломобільних груп населення.

[Докладніше за посиланням](#)

МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ ТА ФІНАНСИ

Розподілено 183 млн гривень на оновлення шкільних їдален

Уряд затвердив третій розподіл коштів обсягом 183 млн гривень на оновлення шкільних їдалень.

10 закладів освіти, зокрема військові лиції, отримають фінансування для створення належних умов харчування для учнів. Уряд затвердив третій розподіл коштів на модернізацію шкільних їдалень у громадах десяти областей. Загальна сума субвенції становить 183 189,2 тис. грн.

До переліку ввійшли школи з Вінницької, Дніпропетровської, Запорізької, Київської, Кіровоградської, Миколаївської, Одеської, Харківської, Херсонської та Черкаської областей.

Для отримання фінансування заявники подавали проекти через екосистеми DREAM та AIKOM. Оцінювання відповідності проводила комісія Міністерства освіти і науки України за участю незалежних експертів, зокрема представників Антикорупційної ініціативи Європейського Союзу в Україні (EUACI).

На сьогодні 20% харчоблоків у країні пройшли модернізацію: 188 об'єктів — у межах державної субвенції (155 завершено, 33 перебувають на фінальному етапі), а понад 1500 шкільних їдалень оновлено завдяки місцевим бюджетам та за підтримки міжнародних партнерів.

Нагадаємо, цьогоріч уряд уже спрямував понад 421 млн грн 25 школам у 15 областях. Також уже було виділено 46,5 млн грн для завершення оновлення 19 шкільних їдалень, розпочатого у 2025 році.

[Докладніше за посиланням](#)

МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ ТА ФІНАНСИ

Житло для ВПО з ТОТ: доступна можливість перевірити місце в черзі на фінансування

Українці, які подали заявку на бронювання коштів у рамках програми «Відновлення за компонентом «Житло для ВПО з ТОТ», можуть перевірити своє місце в черзі.

Нагадаємо, що 1 травня стартувало бронювання коштів на використання житлових ваучерів для учасників бойових дій та людей з інвалідністю внаслідок війни, що мають статус ВПО.

Для того, щоб заявники могли дізнатись їхнє місце в черзі, Міністерство розвитку громад та територій України спільно з урядовим контактним центром напрацювали відповідний механізм. Перевірити інформацію можна за номером 1545. Для цього заявнику потрібно назвати оператору номер житлового ваучера, який відображається у застосунку Дія.

Оператор повідомить: статус ваучера; дату і час подання заявки на фінансування; місце в черзі; кількість заявок, що очікують бронювання коштів перед вами.

Черга на фінансування житлових ваучерів формується автоматично. Після подання заявки на бронювання коштів через застосунок Дія вона передається до електронної системи Реєстру пошкодженого та знищеного майна (РПЗМ), де фіксується точна дата і час подання — саме за цим принципом визначається послідовність у черзі.

[Докладніше за посиланням](#)

МОЛОДЬ, СПОРТ, КУЛЬТУРА

Уряд затвердив перелік платних послуг з надання спортивних споруд у короткострокове користування

Постановою від 06 травня 2026 р. № 575 Уряд затвердив перелік платних послуг з надання у короткострокове (погодинне) користування спортивних споруд державної та комунальної форми власності, внесених до Електронного реєстру спортивних споруд, що не є орендою.

Відповідно до цього акта короткостроковим (погодинним) користуванням спортивними спорудами є надання фізичним або юридичним особам права використання спортивних споруд, приміщень чи окремих їх частин на підставі цивільно-правових договорів, без передачі об'єкта спортивної інфраструктури у володіння чи розпорядження, що є ознаками орендних відносин.

Так, засновники зможуть надавати спортивні споруди, окремі приміщення в оренду. Водночас розмір плати за надання платних послуг з короткострокового (погодинного) користування спортивними спорудами державної та комунальної форми власності визначають суб'єкти господарювання, заклади фізичної культури і спорту державної та комунальної форми власності на підставі економічно обґрунтованих витрат, пов'язаних з їх наданням.

[Докладніше за посиланням](#)

СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

Уряд виділив 21,2 млн гривень на закупівлю ай-трекерів для інклюзивно-ресурсних центрів

Відповідне рішення ухвалене на черговому засіданні Кабінету Міністрів України. Рішення впроваджується Міністерством освіти і науки України спільно з Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності України та є частиною системної політики держави у межах реалізації Національної стратегії зі створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року.

Міністерство освіти і науки України забезпечить 23 ай-трекерами – портативними комп'ютерами, оснащеними пристроями відстеження погляду, які передадуть до визначених ІРЦ – по одному в 22 областях та м. Києві. Перелік центрів сформовано обласними департаментами освіти.

Забезпечення ІРЦ ай-трекерами спрямоване на посилення спроможностей ІРЦ проводити якісну комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дітей з особливими освітніми потребами. Зокрема, йдеться про визначення здатності дітей із тяжкими порушеннями мовлення та моторики користуватися технологіями відстеження погляду в освітньому процесі.

У разі підтвердження ефективності ай-трекера для конкретної дитини Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України вже з наступного року надаватиме такі пристрої або аналогічні асистивні технології. Також діти отримуватимуть спеціалізоване програмне забезпечення, зокрема ліцензії на програму Boardmaker або її аналоги. Воно допомагає створювати інтерактивні візуальні матеріали для навчання й комунікації, які користувач може опанувати за допомогою погляду.

Докладніше за посиланням

ВЕТЕРАНСЬКА ПОЛІТИКА

Уряд ухвалив постанову, що оновлює правила перебування та оформлення документів для іноземців, які долучилися до захисту України або планують це зробити

07.05.2026 року Кабінет Міністрів України ухвалив постанову, відповідно до якої спрощено оформлення документів для іноземців, які служать у Силах оборони України або планують долучитися до захисту нашої держави.

Що змінюється:

посвідка на тимчасове проживання видаватиметься на весь строк контракту + 6 місяців після його завершення;
дозволено подавати документи навіть із простроченим паспортом — якщо новий документ можна отримати лише в державі-агресорі або країні, що не визнає територіальну цілісність України;
спрощено підтвердження місця проживання для частини іноземців-військовослужбовців.

Ухвалені зміни мають прибрати зайву бюрократію та створити більш зрозумілі й нормальні умови перебування в Україні для людей, які захищають нашу державу.

[Докладніше за посиланням](#)

УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ (КАДРИ)

Для жінок-посадовиць ОМС скасували обмеження на виїзд за кордон

Оприлюднено постанову КМУ від 6 травня 2026 року № 587. Ця постанова дозволяє жінкам, які займають посади в органах місцевого самоврядування, перетинати державний кордон без відряджень. Водночас нормативні зміни не стосуються жінок, які обіймають ключові керівні посади в органах державної влади, органах місцевого самоврядування та державних підприємствах. (Постанова від 06.05.2026 № 587).

Заборона залишається для міських, селищних, сільських голів, їх перших заступників та заступників, секретарів сільських, селищних, міських рад.

Згідно з вимогами постанови, органи державної влади, органи місцевого самоврядування та керівники суб'єктів господарювання зобов'язані у триденний строк (в понеділок 11 травня) подати до Адміністрації Державної прикордонної служби України оновлені списки посадовиць, на яких поширюються обмеження щодо виїзду за кордон під час дії воєнного стану. Надалі, у разі кадрових змін, оновлену інформацію необхідно подавати не пізніше наступного дня після ухвалення відповідного рішення.

[Докладніше за посиланням](#)

ЗЕМЕЛЬНІ ПИТАННЯ

Уряд затвердив нові правила використання земель під торфовищами: рішення зменшить кліматичні ризики

Кабінет Міністрів України врегулював особливості використання земель під торфовищами та визначив підходи до їх цільового призначення. Відповідну постанову «Про особливості правового режиму використання земель під торфовищами та можливі види їх цільового призначення» ухвалено 6 травня.

Документ запроваджує особливий правовий режим для територій, на яких розташовані торфовища. Зокрема, йдеться про чіткі правила, які мають враховуватися під час формування земельних ділянок, передачі їх у власність або користування, а також зміни цільового призначення.

Ключовою новацією постанови є створення на картографічній основі Державного земельного кадастру окремого інформаційного шару про земельні ділянки, у межах яких наявні торфовища. Він формуватиметься на основі наявних матеріалів і стане обов'язковим до врахування розпорядниками земель під час ухвалення рішень щодо:

- передачі земель у власність або користування;
- зміни їх цільового призначення;
- управління ділянками, які повністю або частково зайняті торфовищами.
-

Постанова також визначає можливі види цільового призначення для земель із торфовищами та уточнює склад угідь, до яких можуть належати такі території. Такий підхід дозволить ухвалювати рішення щодо використання землі не лише за формальними кадастровими параметрами, а й з урахуванням природної цінності ділянки, її кліматичної, водорегулювальної та екологічної функцій.

[Докладніше за посиланням](#)

ЗЕМЕЛЬНІ ПИТАННЯ

Держгеокадастр забезпечив впровадження функціоналу щодо державної реєстрації земельних ділянок, на яких розташовані житлові будинки, на територіях тимчасово окупованих, або на яких ведуться (велися) бойові дії

Державна реєстрація зазначених земельних ділянок здійснюється в порядку, визначеному Законом України «Про Державний земельний кадастр» та Порядком ведення Державного земельного кадастру, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2012 р. № 1051, з урахуванням особливостей, визначених підпунктом 26 пункту 27 та абзацом шістнадцятим пункту 28 розділу X «Перехідні положення» Земельного кодексу України.

Для державної реєстрації земельних ділянок, на яких розташовані житлові будинки (крім багатоквартирних), на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії (крім випадків, якщо бойові дії були завершені або можливість бойових дій була припинена) або тимчасово окупованих російською федерацією сертифікований інженер-землевпорядник через електронний кабінет вебресурсу електронних послуг Держгеокадастру (<https://e.land.gov.ua>) подає в електронній формі такі документи:

- заява про державну реєстрацію земельної ділянки за встановленою формою;
- технічна документація із землеустрою щодо інвентаризації земель, розроблена з урахуванням визначених особливостей;
- електронний документ.

Електронний документ, який подається разом із технічною документацією із землеустрою щодо інвентаризації земель, має обов'язково містити елемент «Інформація про наявність особливостей, визначених підпунктом 26 пункту 27 та абзацом шістнадцятим пункту 28 розділу X «Перехідні положення» Земельного кодексу України» (TemporarilyOccupiedZoneInfo) із заповненими відомостями про наявність особливостей (True).

[Докладніше за посиланням](#)

ЮРИДИЧНІ ПИТАННЯ

Уряд вдосконалює планування державних інвестицій

Кабінет Міністрів України затвердив підготовлені Мінекономіки зміни до порядку розроблення Середньострокового плану пріоритетних публічних інвестицій.

Чіткі пріоритети: Оновлюється перелік галузей та підсекторів для інвестування. Пропозиції до середньострокового плану тепер подаватимуться у вигляді рейтингових списків, що підвищить ефективність фінансування найважливіших для держави напрямів.

Результативність понад усе: Впроваджуються чіткі вимоги до цільових показників і результативних індикаторів: кожна гривня інвестицій має бути обґрунтованою та забезпечувати прогнозований ефект.

Синхронізація процесів: Уточнюються терміни та порядок підготовки плану. Це дозволить забезпечити прийняття своєчасних та прогнозованих рішень, а також уникнути затримок у фінансуванні стратегічних проєктів.

[Докладніше за посиланням](#)

Уряд вніс зміни до механізму співфінансування заходів комплексних планів

[Докладніше за посиланням](#)

Стартували зустрічі з регіонами щодо оплати праці медиків первинної ланки та доступності медпослуг, – МОЗ

[Докладніше за посиланням](#)

Всеукраїнська Асоціація ОТГ

тел.+38 068 914 17 35

e-mail: office@hromady.org

Канали комунікації

За посиланням

SALAR International
У складі Шведської Асоціації
місцевих влад і регіонів

 Швеція
Sverige

 Polaris

співпраця з
німеччиною
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

KFW

unicef
ДЛЯ КОЖНОЇ ДИТИНИ

 Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra
За підтримки Швейцарії

 DECIDE
швейцарсько-український проєкт
ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ДЛЯ РОЗВИТКУ
ДЕМОКРАТИЧНОЇ ОСВІТИ

DOCCU
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ

PÄDAGOGISCHE
HOCHSCHULE
ZÜRICH
**PH
ZH**